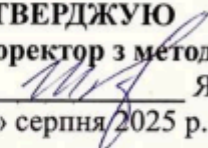

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
“УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА”
Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО
«29» серпня 2025 р.

Психодіагностика та скринінг психічного здоров'я
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність:	С4 Психологія
Освітньо-професійна	Практична психологія
Освітній рівень:	Другий (магістерський)
Статус дисципліни:	Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

м. Івано-Франківськ
2025

РОЗРОБНИК:

к. психол. наук, доцент

Олександра ПИТЛЮК-СМЕРЕЧИНСЬКА

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри психології

протокол № 1 від 27.08.2025

в. о. завідувача кафедри психології

Олена ХАЛІК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Олександра ПИТЛЮК-СМЕРЕЧИНСЬКА

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол №1 від 29.08.2025 р.

e-mail	oleksandra.pytliuk-smerechynska@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра психології, ауд.316
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Психодіагностика та скринінг психічного здоров'я» спрямована на формування у здобувачів системного розуміння принципів, етапів і професійних вимог до психологічного оцінювання та скринінгу психічного здоров'я. У межах курсу розглядаються місце психодіагностики у професійній діяльності психолога, особливості постановки діагностичного завдання, обґрунтованого підбору психодіагностичного та скринінгового інструментарію, проведення обстеження, аналізу та інтерпретації отриманих результатів, формулювання психологічного висновку й надання зворотного зв'язку. Ці питання розглядаються з урахуванням умов війни та регіонального контексту: окремо аналізуються особливості оцінювання внутрішньо переміщених осіб, військовослужбовців, ветеранів і членів їхніх родин, а також застосування скринінгу для потреб психосоціальної підтримки громади, зокрема громади, що приймає ВПО.

Особлива увага приділяється оцінюванню придатності психодіагностичних і скринінгових інструментів для конкретної мети та цільової групи з урахуванням їх надійності, валідності, стандартизації, нормативних даних і обмежень застосування. Розглядаються принципи скринінгу психічного здоров'я, його можливості та обмеження, відмінності між скринінговим оцінюванням і поглибленим психодіагностичним обстеженням, а також ризики необґрунтованої інтерпретації отриманих показників. Психологічне оцінювання розглядається не лише як виявлення ознак неблагополуччя, а й як визначення ресурсів і резильєнтності особистості та групи, а його процедура — як така, що має відповідати засадам травмоінформованого підходу.

Курс передбачає роботу з прикладами психодіагностичних і скринінгових інструментів, аналіз професійних ситуацій, критичне оцінювання діагностичних рішень та формування навичок відповідального використання результатів психологічного оцінювання з дотриманням етичних норм, конфіденційності, принципів інформованої згоди та меж професійної компетентності психолога.

Метою навчальної дисципліни «Психодіагностика та скринінг психічного здоров'я» є формування у здобувачів здатності обґрунтовано планувати й здійснювати психодіагностичне та скринінгове оцінювання,

добирати й застосовувати валідний і надійний інструментарій, аналізувати та інтерпретувати отримані результати, визначати межі психодіагностичного висновку та відповідально використовувати результати оцінювання у професійній діяльності психолога.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- сформувати розуміння сутності, завдань і меж психодіагностики та скринінгу психічного здоров'я у професійній діяльності психолога;
- засвоїти логіку та основні етапи психодіагностичного процесу: від уточнення запиту й визначення мети оцінювання до інтерпретації результатів і формулювання висновку;
- сформувати вміння обґрунтовано добирати психодіагностичні та скринінгові інструменти відповідно до мети оцінювання, характеристик досліджуваної особи або групи та умов застосування;
- сформувати розуміння значення надійності, валідності, стандартизації, нормативних даних та інших характеристик якості психодіагностичного інструментарію;
- навчити аналізувати можливості та обмеження скринінгових методик і розмежовувати скринінг, поглиблене психологічне оцінювання та встановлення клінічного діагнозу;
- сформувати розуміння особливостей скринінгу психічного здоров'я в умовах війни, зокрема для ВПО, військовослужбовців, ветеранів, членів їхніх родин і мешканців громад, що приймають переселенців;
- сформувати навички проведення, оброблення й інтерпретації результатів психодіагностичного та скринінгового оцінювання;
- розвинути здатність інтегрувати інформацію, отриману з різних джерел і методів психологічного оцінювання;
- сформувати навички оцінювання психологічних ресурсів, копінг-стратегій і резильєнтності особистості та групи;
- сформувати вміння визначати межі допустимої інтерпретації результатів і уникати необґрунтованих діагностичних висновків;
- сформувати навички підготовки психологічного висновку та професійного представлення результатів оцінювання;
- забезпечити розуміння етичних вимог до психодіагностичної діяльності, зокрема принципів інформованої згоди, конфіденційності, захисту персональних даних, недопущення стигматизації та дотримання меж професійної компетентності;

- сформувати вміння проводити оцінювання з дотриманням принципів травмоінформованого підходу та використовувати його результати для маршрутизації в міждисциплінарній системі допомоги.
- сформувати здатність визначати ситуації, які потребують додаткового оцінювання, консультації іншого фахівця або професійного перенаправлення.

Здобувачі вищої освіти повинні знати:

- предмет, завдання, можливості та обмеження психологічної діагностики і скринінгу психічного здоров'я;
- основні етапи організації психодіагностичного процесу;
- принципи постановки психодіагностичного завдання та формулювання мети оцінювання;
- основні види психодіагностичного та скринінгового інструментарію та критерії його добору;
- значення надійності, валідності, стандартизації, нормативних даних та умов застосування психодіагностичних методик;
- принципи використання тестових, опитувальних, інтерв'ювальних, спостережувальних та інших методів психологічного оцінювання;
- особливості скринінгу психічного здоров'я, його можливості, обмеження та місце у системі психологічного оцінювання;
- принципи аналізу й інтерпретації психодіагностичних показників та межі висновків, які можуть бути сформульовані на їх основі;
- основні вимоги до підготовки психологічного висновку та повідомлення результатів обстеження;
- етичні та професійні вимоги до проведення психодіагностики і скринінгу, зокрема щодо інформованої згоди, конфіденційності, захисту даних і недопущення стигматизації;
- межі професійної компетентності психолога під час оцінювання психічного здоров'я та підстави для перенаправлення до інших фахівців.

Здобувачі вищої освіти повинні уміти:

- аналізувати психологічний запит і формулювати мету та завдання психодіагностичного або скринінгового оцінювання;

- обґрунтовано добирати психодіагностичні та скринінгові методики відповідно до поставленого завдання, характеристик досліджуваної особи або групи та умов проведення;
- оцінювати придатність психодіагностичного інструменту з урахуванням даних про його надійність, валідність, стандартизацію та обмеження застосування;
- дотримуватися процедури проведення психодіагностичних і скринінгових методик та коректно опрацьовувати отримані результати;
- аналізувати й інтерпретувати результати психологічного оцінювання з урахуванням мети обстеження, характеристик інструменту та контексту досліджуваної ситуації;
- розмежовувати результати скринінгу, психодіагностичний висновок і клінічний діагноз та визначати межі професійних висновків психолога;
- інтегрувати результати, отримані за допомогою різних методів і джерел психологічної інформації;
- виявляти суперечності, обмеження та ризики помилкової інтерпретації психодіагностичних результатів;
- формулювати психологічний висновок і надавати результати оцінювання у зрозумілій, професійній та етично коректній формі;
- дотримуватися принципів інформованої згоди, конфіденційності, захисту даних, професійної етики та недопущення стигматизації;
- визначати необхідність поглибленого оцінювання, консультації, супервізії або перенаправлення до іншого фахівця.

Компетентності та програмні результати навчання, формуванню яких сприяє вивчення навчальної дисципліни «Психодіагностика та скринінг психічного здоров'я». Шифри та формулювання компетентностей і програмних результатів навчання наведено відповідно до ОПП «Практична психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, введеної в дію у 2025 році для вступу 2025 року.

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
------------------------------	---

ІК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог. ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості. СК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності. СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням	ПРН 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів. ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки. ПРН 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях. ПРН 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації. ПРН 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності. ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності. ПРН 13. Застосовувати методи і техніки кризових інтервенцій та першої психологічної допомоги в умовах надзвичайних і кризових ситуацій, дотримуючись принципів професійної етики, конфіденційності та меж фахової компетентності.
--	---

науково верифікованих методів та технік. СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.	
---	--

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	1		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	12 г	4 г
	практичні	18 г	4 г
Самостійна робота	Самостійна робота	60 г	82 г
Форма підсумкового контролю	Екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
загальні знання з психології та навички опрацювання психологічної інформації; розуміння базових етичних засад взаємодії з людиною.	Групові методи роботи в діяльності практичного психолога, Пропедевтика психічних захворювань, Напрямки сучасної психотерапії

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ ТА СКРИНІНГУ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ

Тема 1. Психодіагностика та скринінг у професійній діяльності психолога (2 год.)

Психодіагностика як складова професійної діяльності психолога. Мета, завдання та межі психологічного оцінювання. Психологічне оцінювання, психодіагностика і скринінг: співвідношення понять та відмінності у професійних завданнях. Скринінг як попереднє виявлення ознак психологічних труднощів або підвищеного ризику та його відмінність від поглибленого психодіагностичного обстеження. Особистість як об'єкт психодіагностичного обстеження. Психодіагностичний запит і діагностичне завдання. Види психодіагностичної інформації. Основні види психодіагностичного інструментарію. Межі професійних висновків психолога. Вимоги до професійних і особистісних якостей психодіагноста. Місце психодіагностики і скринінгу в системі психічного здоров'я та психосоціальної підтримки: рівні особистості, групи та громади. Роль оцінювання в маршрутизації та міждисциплінарній взаємодії.

Питання для самостійного вивчення. Моделі особистісних рис як теоретична основа психодіагностичного оцінювання: підходи Р. Б. Кеттелла, Г. Ю. Айзенка та модель Великої п'ятірки. Можливості та обмеження використання ММРІ та проєктивних методів у психодіагностичному оцінюванні. Доказовість, стандартизація, валідність та професійно-етичні обмеження застосування методик оцінювання особистості [3; 5; 7; 8; 11].

Тема 2. Організація психодіагностичного оцінювання (2 год)

Етапи організації психодіагностичного оцінювання: уточнення запиту, постановка діагностичного завдання, планування процедури, добір психодіагностичного інструментарію, проведення оцінювання, опрацювання, аналіз та інтерпретація результатів, формулювання психологічного висновку та інформування за результатами оцінювання. Принципи добору діагностичного інструментарію. Основні етапи скринінгу психічного здоров'я. Вимоги до скринінгу у практичній діяльності психолога. Травмоінформоване оцінювання. Організація оцінювання в умовах обмеженого часу, укриття, тимчасового розміщення ВПО та дистанційного формату. Відповідність методики меті оцінювання та цільовій групі. Комплексність психодіагностичного оцінювання. Значення надійності й валідності інструментарію для обґрунтованості професійного висновку.

Питання для самостійного вивчення. Обмеження застосування скринінгової психодіагностики. Професійні межі використання понять психічної норми та відхилення під час психологічного оцінювання. Підстави для поглибленого оцінювання та перенаправлення [2; 3; 5; 6; 8; 12].

Тема 3. Інтеграція даних у психодіагностичному оцінюванні (2 год.)

Принцип комплексності у психодіагностичному оцінюванні. Поєднання стандартизованих методик, інтерв'ю, спостереження, самоопису та інших джерел психологічної інформації відповідно до діагностичного завдання. Можливості й обмеження окремих методів і джерел даних.

Узгодженість і розбіжності між результатами, отриманими різними методами та від різних джерел. Вплив мотивації, соціальної бажаності, ситуації оцінювання та особливостей самозвіту на психодіагностичні результати. Інтеграція психодіагностичної інформації під час формулювання професійного висновку та визначення необхідності додаткового оцінювання.

Питання для самостійного вивчення. Інтеграція даних, отриманих за допомогою різних методів і джерел психодіагностичної інформації, та інтерпретація розбіжностей між ними під час формулювання професійного висновку [5; 7; 15; 16].

Змістовий модуль 2. ПСИХОДІАГНОСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ТА СКРИНІНГ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

Тема 4. Психометричні засади вибору психодіагностичного та скринінгового інструментарію (2 год.)

Критерії професійного вибору психодіагностичної методики відповідно до мети оцінювання та характеристик цільової групи. Надійність і валідність як підстави для інтерпретації психодіагностичних результатів. Стандартизація, нормативні дані та умови застосування методики. Особливості використання перекладених і адаптованих психодіагностичних інструментів. Відповідність методики конкретному діагностичному завданню. Обмеження використання психодіагностичного інструментарію за відсутності достатніх даних щодо його психометричних характеристик або придатності для відповідної групи.

Питання для самостійного вивчення. Критерії оцінювання придатності психодіагностичної методики для конкретного діагностичного завдання та цільової групи [4; 9; 10; 13; 14].

Тема 5. Скринінг психічного здоров'я та психологічних ризиків (2 год.)

Скринінг психічного здоров'я як інструмент попереднього оцінювання психологічного стану, ризиків і ресурсів особистості. Мета, можливості та обмеження скринінгового оцінювання. Добір скринінгового інструментарію відповідно до мети, характеристик особи або групи та умов його застосування. Скринінг наслідків травматичного стресу, тривоги, депресії та адаптаційних розладів в умовах війни. Особливості скринінгу у ВПО, військовослужбовців, ветеранів, членів їхніх родин, дітей і підлітків. Оцінювання копінг-стратегій і резильєнтності. Груповий скринінг і оцінювання потреб у психосоціальній підтримці на рівні громади, зокрема громади, що приймає ВПО. Експрес-оцінювання стану та ризиків у кризовій ситуації як підстава для надання першої психологічної допомоги, кризової інтервенції або перенаправлення. Оцінювання показників психологічного неблагополуччя, адаптаційних можливостей і психологічних ресурсів.

Принципи інтерпретації результатів скринінгу. Порогові значення, чутливість і специфічність скринінгових інструментів, ризики хибнопозитивних і хибнонегативних результатів. Межі висновків за результатами скринінгу та визначення необхідності додаткового або поглибленого психологічного оцінювання.

Питання для самостійного вивчення. Можливості та обмеження скринінгового оцінювання психічного здоров'я та психологічних ризиків. Інструменти оцінювання резильєнтності та копінг-стратегій, їх психометричні характеристики та застосування [1; 2; 3; 6; 8].

Тема 6. Інтерпретація результатів психодіагностичного оцінювання та професійне рішення психолога (2 год.)

Принципи аналізу та інтерпретації психодіагностичних і скринінгових результатів з урахуванням мети оцінювання, характеристик методики, контексту та додаткової психологічної інформації. Розмежування отриманих показників, їх психологічної інтерпретації та професійного висновку. Межі допустимої інтерпретації та особливості роботи з неповними, суперечливими або неоднозначними даними. Формулювання психологічного висновку відповідно до психодіагностичного запиту. Представлення результатів і надання професійного зворотного зв'язку. Етичні вимоги до використання психодіагностичної інформації, межі професійної компетентності та визначення необхідності додаткового оцінювання, консультації, супервізії або перенаправлення. Використання результатів оцінювання для маршрутизації в регіональній системі допомоги та для планування психоедукаційних заходів. Представлення результатів групового скринінгу без стигматизації учасників.

Питання для самостійного вивчення. Принципи формулювання психологічного висновку, межі інтерпретації психодіагностичних результатів та професійної компетентності психолога [3; 7; 13; 16].

Тематика практичних занять

Практичне заняття 1. Психодіагностичний запит у контексті оцінювання психічного здоров'я (2 год.)

Аналіз професійних запитів, пов'язаних із психологічним неблагополуччям, змінами емоційного стану, адаптаційними труднощами, стресовими реакціями та психологічними ресурсами особистості. Визначення мети психодіагностичного оцінювання. Розмежування запиту клієнта, скринінгового завдання, поглибленого психодіагностичного обстеження та професійного висновку. Визначення меж компетентності психолога. Аналіз запитів, пов'язаних із війною: переселення, втрата, повернення військовослужбовця з бойових дій, запит від громади або закладу, що приймає ВПО.

Завдання для самостійної роботи. На основі запропонованого професійного випадку сформулювати психодіагностичний запит, визначити мету та завдання оцінювання, обґрунтувати доцільність скринінгу або поглибленого психодіагностичного обстеження. Визначити межі професійної компетентності психолога та можливі підстави для перенаправлення.

Практичне заняття 2. Організація психодіагностичного оцінювання психічного здоров'я (2 год.)

Побудова алгоритму психодіагностичного оцінювання відповідно до запиту. Визначення показників психічного здоров'я, психологічних ризиків і ресурсів, які потребують оцінювання. Планування оцінювання з урахуванням принципів травмоінформованого підходу. Добір методів та інструментарію з урахуванням мети, характеристик особи або групи й умов проведення. Обґрунтування послідовності застосування методів і джерел інформації.

Завдання для самостійної роботи. Розробити алгоритм психодіагностичного оцінювання для конкретного випадку: визначити показники, які потребують оцінювання, джерела інформації, методи та послідовність їх застосування. Обґрунтувати кожен етап відповідно до діагностичного завдання.

або

Спланувати груповий скринінг для громади, що приймає ВПО (мета, інструмент, процедура, використання результатів для психоедукаційних заходів).

Практичне заняття 3. Методи психодіагностичного оцінювання станів, властивостей і ресурсів особистості (2 год.)

Порівняльний аналіз стандартизованих методик, інтерв'ю, спостереження, самоопису та інших джерел інформації під час оцінювання психологічного стану, адаптаційних труднощів, особистісних характеристик і психологічних ресурсів. Аналіз можливостей та обмежень методів залежно від психодіагностичного завдання.

Завдання для самостійної роботи. Для обраного психодіагностичного запиту підібрати не менше трьох можливих джерел або методів отримання психологічної інформації. Порівняти їх можливості, обмеження та доцільність застосування і сформулювати аргументований висновок щодо оптимального поєднання методів.

Практичне заняття 4. Інтеграція даних під час оцінювання психічного здоров'я (2 год.)

Аналіз психодіагностичного випадку з використанням даних, отриманих різними методами. Зіставлення результатів щодо психологічного стану, факторів ризику та ресурсів особистості. Виявлення узгодженості й суперечностей між даними. Формулювання психодіагностичних припущень і визначення потреби в додатковому або поглибленому оцінюванні.

Завдання для самостійної роботи. За матеріалами психодіагностичного випадку скласти карту інтеграції даних, отриманих із різних джерел: визначити узгоджені та суперечливі результати, можливі чинники їх розбіжності та ступінь достатності інформації для формулювання висновку. Запропонувати план додаткового оцінювання у разі недостатності або неоднозначності даних.

Практичне заняття 5. Психометричний аналіз психодіагностичного інструментарію (2 год.)

Аналіз опису психодіагностичної методики за критеріями надійності, валідності, стандартизації, нормативних даних та сфери застосування. Оцінювання придатності методики для конкретного діагностичного завдання і цільової групи. Аналіз обмежень використання перекладених, адаптованих або недостатньо перевірених методик.

Завдання для самостійної роботи. Провести експертний аналіз однієї обраної психодіагностичної або скринінгової методики за визначеними критеріями: мета, цільова група, надійність, валідність, стандартизація, нормативні дані, адаптація та обмеження застосування. Зробити аргументований висновок щодо можливості її використання для конкретного психодіагностичного завдання.

Практичне заняття 6. Добір та застосування скринінгового інструментарію психічного здоров'я (2 год.)

Аналіз скринінгових методик оцінювання психологічного неблагополуччя, адаптаційних труднощів, стресу та психологічних ресурсів. Добір скринінгового інструменту відповідно до мети, цільової групи та умов застосування. Аналіз процедури проведення скринінгу та критеріїв інтерпретації його результатів.

Завдання для самостійної роботи. Для обраної цільової групи та скринінгового завдання підібрати відповідний інструмент оцінювання психічного здоров'я. Обґрунтувати його вибір та визначити умови застосування. Запропонувати адаптацію організації процедури оцінювання до особливостей цільової групи або конкретної професійної ситуації без порушення стандартизованих вимог методики. Визначити порядок опрацювання результатів та обмеження їх інтерпретації.

Практичне заняття 7. Інтерпретація результатів скринінгового оцінювання (2 год.)

Аналіз результатів скринінгу з урахуванням порогових значень, чутливості та специфічності інструменту. Розпізнавання ризиків хибнопозитивних і хибнонегативних результатів. Визначення меж скринінгового висновку. Прийняття рішення щодо необхідності додаткового або поглибленого психологічного оцінювання. Прийняття рішення за результатами скринінгу щодо потреби в першій психологічній допомозі чи кризовій інтервенції.

Завдання для самостійної роботи. На основі змодельованих результатів скринінгу здійснити їх інтерпретацію, визначити можливі ризики хибнопозитивного або хибнонегативного висновку та сформулювати рішення щодо необхідності додаткового або поглибленого психологічного оцінювання.

Практичне заняття 8. Психологічний висновок за результатами оцінювання психічного здоров'я та професійний зворотний зв'язок (2 год.)

Формулювання психологічного висновку за результатами психодіагностичного та скринінгового оцінювання. Розмежування результатів методик, їх психологічної інтерпретації та професійного висновку. Представлення інформації про виявлені труднощі, ризики та ресурси без необґрунтованої патологізації й стигматизації. Надання професійного зворотного зв'язку з дотриманням етичних вимог. Психоедукаційний компонент зворотного зв'язку: нормалізація реакцій, опора на ресурси, інформування про доступні служби допомоги.

Завдання для самостійної роботи. За матеріалами психодіагностичного випадку підготувати структурований психологічний висновок, у якому розмежувати отримані результати, їх психологічну інтерпретацію та професійні висновки. Сформулювати основні положення зворотного зв'язку для клієнта з дотриманням принципів коректності, конфіденційності та недопущення стигматизації.

Практичне заняття 9. Комплексний психодіагностичний аналіз кейсу у сфері психічного здоров'я (2 год.)

Комплексний аналіз випадку, пов'язаного з психологічним неблагополуччям або ризиками для психічного здоров'я: уточнення запиту, постановка діагностичного завдання, визначення показників для оцінювання, обґрунтування вибору методів, критичне оцінювання інструментарію, аналіз та інтеграція результатів. Формулювання психологічного висновку та обґрунтування професійного рішення щодо подальшого оцінювання, психологічної допомоги, супервізії, консультації або перенаправлення. Розбір випадку у форматі міждисциплінарної кейс-конференції (психолог, соціальний працівник, лікар, педагог тощо) з визначенням маршруту допомоги.

Завдання для самостійної роботи. Виконати комплексний аналіз запропонованого психодіагностичного кейсу: уточнити запит, визначити завдання оцінювання, обґрунтувати вибір інструментарію, проаналізувати та інтегрувати результати, сформулювати психологічний висновок і професійне рішення. Обґрунтувати подальші дії психолога з урахуванням меж професійної компетентності.

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

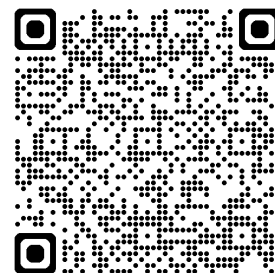
«Психодіагностика та скринінг психічного здоров'я»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	60	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	16	10
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	21	8
Підготовка до поточного контролю	6	10
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	17	54

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

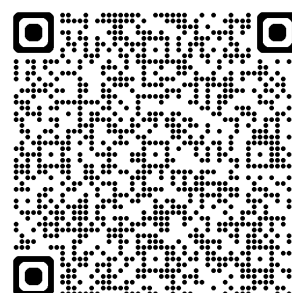
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним

навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни застосовуються проблемно-пошукові, інтерактивні та практикоорієнтовані методи навчання, спрямовані на аналіз психодіагностичних запитів і професійних ситуацій, обґрунтований добір та критичне оцінювання психодіагностичного і скринінгового інструментарію, аналіз та інтеграцію результатів психологічного оцінювання, формулювання психологічного висновку і професійного рішення з урахуванням етичних вимог та меж фахової компетентності.

Програмний результат навчання	Методи навчання	Методи оцінювання
ПРН 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.	кейс-метод; моделювання психодіагностичних ситуацій; проблемно-пошуковий метод	практичний контроль; письмовий контроль; тестовий контроль
ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.	кейс-метод; проблемний метод; дискусійний метод; метод моделювання професійних ситуацій; рефлексивний метод	усний контроль, практичний контроль; письмовий контроль; тестовий контроль
ПРН 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.	проблемно-пошуковий метод; метод порівняльного аналізу; дискусія	письмовий контроль; усний контроль; тестовий контроль, метод самооцінювання і взаємооцінювання
ПРН 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.	кейс-метод; проблемний метод; моделювання професійних ситуацій; рефлексивний метод	усний контроль, практичний контроль; письмовий контроль; тестовий контроль, метод самооцінювання, метод взаємооцінювання
ПРН 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	кейс-метод; дискусійний метод; проблемний метод; моделювання професійних ситуацій	усний контроль; письмовий контроль; взаємоконтроль; тестовий контроль

ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.	проблемно-пошуковий метод; кейс-метод; метод порівняльного аналізу; моделювання професійних ситуацій	практичний контроль; письмовий контроль; усний контроль; тестовий контроль
ПРН 13. Застосовувати методи і техніки кризових інтервенцій та першої психологічної допомоги в умовах надзвичайних і кризових ситуацій, дотримуючись принципів професійної етики, конфіденційності та меж фахової компетентності.	кейс-метод; моделювання професійних ситуацій; міждисциплінарна кейс-конференція	практичний контроль; усний контроль; тестовий контроль

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	Аудиторна робота на практичних заняттях, виконання самостійної роботи	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	Екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів», яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://ukd.edu.ua/node/1149>

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”;

“3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання відповіді на практичному занятті:

Кількість балів	Характеристика
5 балів	Здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Ініціативне та творче ставлення до виконання різних типів завдань. Правильно виконує усі завдання. Здобувач освіти володіє всіма необхідними практичними навичками.
4 бали	В більшій мірі володіє навчальним матеріалом, але може допускати незначні помилки під час усних виступів та письмових відповідей, використовує лише обов'язкову літературу, недостатньо аргументує думку, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань не повною мірою, допускаючи при цьому окремі неточності. Здобувач володіє більшістю необхідних практичних навичок.
3 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, з помилками (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Здобувач володіє менш як половиною необхідних практичних навичок.
2 бали	Поверхнево володіє навчальним матеріалом та не зможе його викласти, пояснити, не розуміє змісту значної частини теоретичних питань та практичних завдань, засвоєно лише деякі поняття з теми. Здобувач не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Кількість балів	Опис критерію
-----------------	---------------

5 балів	Завдання виконано повністю, з високим рівнем якості, демонструє глибоке розуміння матеріалу. Робота характеризується творчим підходом, глибоким аналізом і застосуванням теоретичних знань на практиці. Усі аспекти завдання розкрито, а результати роботи є обґрунтованими. У практичних завданнях використано правильні методи аналізу та прийнято оптимальні рішення. Структура й оформлення роботи відповідають усім вимогам, робота вирізняється чіткістю та логічністю.
4 бали	Завдання виконано якісно та з дотриманням основних вимог. Робота демонструє достатній рівень розуміння матеріалу, наявність високого рівня розвитку навичок аналізу, синтезу, узагальнення. Теоретичні знання застосовано правильно, залучено відповідний інструментарій для виконання завдань. У практичних завданнях результати здебільшого коректні, хоча можуть бути незначні недоліки в деталях, таких як неповний аналіз окремих аспектів. Робота структурована й логічно оформлена, а висновки відповідають поставленим цілям. Оформлення відповідає вимогам, незначні недоліки не впливають на якість. Результати роботи можуть бути використані на практиці, але окремі аспекти потребують доопрацювання.
3 бали	Завдання виконано з дотриманням основних вимог, однак воно демонструє середній рівень розуміння матеріалу студентом. У роботі використано обмежену кількість теоретичних джерел, або вони застосовані некоректно. Для практичних завдань результати мають загальну відповідність вимогам, проте присутні недоліки в деталях, таких як неповне розкриття задачі чи наявність окремих помилок. Студент демонструє здатність виконувати завдання, але без достатньої глибини та критичного осмислення. Наявні недоліки в структурі роботи або застосуванні методів. Частково дотримано вимоги до оформлення, але є логічні неточності. Результати роботи мають обмежене практичне значення, можливі помилки в їх застосуванні.
2 бали	Завдання виконано частково або невідповідно до поставлених вимог. Результати роботи демонструють низький рівень розуміння теми та відсутність самостійності у виконанні. При виконанні завдання спостерігається мінімальне залучення теоретичних знань, не використано за

	необхідності належний інструментарій. У практичних типах завдань допущено серйозні помилки, які призводять до викривлення суті роботи. Порушено вимоги до оформлення або структури, а також спостерігаються грубі помилки в обґрунтуванні рішень чи результатів. Робота хаотично структурована, не дотримано вимог до оформлення, а результати є некоректними або непридатними для практичного застосування.
0 балів	Завдання не виконано або виконано повністю неправильно

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти денної форми навчання зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перескладання. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий контроль знань у формі екзамену проводиться у вигляді комп'ютерного тестування. За результатами підсумкового контролю (екзамен) студент може отримати 40 балів.

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали екзамен і повинні йти на перескладання.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ЄКТС
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D

	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F

Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Карамушка Л. М., Креденцер О. В., Терещенко К. В., Лагодзінська В. І., Івкін В. М., Клименко Н. Г. Методики дослідження психічного здоров'я та благополуччя персоналу організацій : психол. практикум / за ред. Л. М. Карамушки. 2-ге вид. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2025. 70 с. URL: <https://elib.chdtu.edu.ua/e-books/6190>
2. Кокун О. М., Лозінська Н. С., Пішко І. О., Олійник В. О. Діагностика психологічних змін у військовослужбовців в умовах війни : метод. посіб. Київ : 7БЦ, 2025. 162 с. URL: <https://asv.mil.gov.ua/biblioteka/virtual/knyhy-shcho-formuyut-sohodennya/diahnostyka-psykholohichnykh-zmin-u-viyskovosluzhbovtziv-v-umovakh-viyny>
3. Мазяр О. В. Психодіагностика та скринінг психічного здоров'я з основами психометрики : метод. рек. для підготовки до навчальних занять здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія». Житомир : Вид-во ЖДУ, 2023. 117 с.
4. Мазяр О. В., Фещук В. В. Основи психометрики : метод. рек. для підготовки до навчальних занять здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія». Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 108 с. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/34551/>
5. Мельничук О. Б. Психологічна діагностика : навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. Київ : Каравела, 2023. 316 с. URL: <https://koha.tntu.edu.ua/bib/353281>
6. Пророк Н. В., Бойко С. Т., Гнатюк О. В., Купрєєва О. І., Курило Л. Ф., Папуча М. В., Полякова В. І., Столярчук О. А., Царенко Л. Г., Чекстєре О. Ю. Психологічне діагностування проявів адаптаційних розладів у суб'єктів освітнього простору в умовах воєнного стану і післявоєнного відновлення країни : практ. посіб. / за ред. Н. В. Пророк. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2023. 220 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/737541>

7. Співак Л. М., Османова А. М. Психодіагностика в клінічній психології : навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2023. 146 с. URL: <https://dspace.snu.edu.ua/items/dfd9182f-d26e-4818-a465-3a278384ee8a>
8. Ткачук І. І., Пророк Н. В., Лунченко Н. В., Горленко В. М., Острова В. Д., Сосновенко Н. В. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби : практ. посіб. / за заг. ред. В. Г. Панка. 2-ге вид., доповн. і переробл. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2024. 100 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741698/>

Додаткова література

1. Бутузова Л. П., Брайковська А. М., Тімофєєва К. Ю. Опитувальник особистісних адаптацій В. Джойнса JPAQ: адаптація україномовної версії. *Наука і освіта*. 2024. № 4. С. 31–50. DOI: 10.24195/2414-4665-2024-4-6
2. Мазяр О. В., Кириченко В. В. Шкала особистісної динаміки: перевірка надійності паралельних форм. *Габітус*. 2023. № 46. С. 176–180. DOI: 10.32782/2663-5208.2023.46.28
3. Максименко С. Д., Руденко Я. В., Кушнєрєва А. М., Невмержицький В. М. Психічне здоров'я особистості : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. С. Д. Максименка. Київ : Видавництво Людмила, 2021. 438 с.
4. Плєскач Б. В., Рєпетій С. Т. Встановлення обмежень до онлайн-тєстування як фактор пїдвищення надїйностї результатїв. *Соціально-психологічна підтримка особистості в умовах суспільних трансформацій* : матеріали Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф., м. Київ, 8 жовт. 2024 р. Київ : Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2024. С. 61–63.
5. American Educational Research Association, American Psychological Association, National Council on Measurement in Education. Standards for Educational and Psychological Testing. Washington, DC : American Educational Research Association, 2014. 230 p.
6. European Federation of Psychologists' Associations AISBL. Model for the Review, Description and Evaluation of Psychological and Educational Tests (Test Review Model). Version 5.0. Brussels : EFPA, 2025.
7. Furr R. M. Psychometrics: An Introduction. 4th ed. Thousand Oaks, CA : SAGE Publications, 2021. 704 p.
8. Groth-Marnat G., Wright A. J. Handbook of Psychological Assessment. 6th ed. Hoboken, NJ : John Wiley & Sons, 2016. 928 p.
9. International Test Commission. International Guidelines on Computer-Based and Internet-Delivered Testing. International Journal of Testing. 2006. Vol. 6, No. 2. P. 143–171. DOI: 10.1207/s15327574ijt0602_4.
4. International Test Commission. The ITC Guidelines for Translating and Adapting Tests. 2nd ed. Version 2.4. International Test Commission, 2017.

Електронні інформаційні ресурси

1. Українське психометричне товариство. URL: <https://psychometric-society.org.ua/>
2. American Psychological Association. Testing and Assessment. URL: <https://www.apa.org/science/programs/testing/>
3. European Federation of Psychologists' Associations (EFPA). URL: <https://www.efpa.eu/>
4. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com/>
5. International Test Commission. URL: <https://www.intestcom.org/>
6. Psychology Library (Experimental Psychology), University of Cambridge. URL: <https://www.libraries.cam.ac.uk/libraries-directory/departments-psychology-library>